

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Μια πόλη, μια φωτογραφία και «Μια στρώση άμμου»

της Κατερίνας Δημητρέση

Υπάρχει μία πόλη, όχι πολύ μακριά από την Αθήνα, που δεν έχω πάει ποτέ. Τη λένε Αμμόχωστο. Κάποτε σ' αυτήν την πόλη ζούσαν άνθρωποι πολλοί, μια ζωή σαν τη δική μας, ίσως και καλύτερη! Υπήρχαν όμορφα και επιβλητικά σπίτια, κινηματογράφοι και ξενοδοχεία που πλέον, αντί να υποδέχονται κόσμο, όπως θα περίμενε κανείς, είναι ξεχασμένα, ερειπωμένα... Η φύση, τώρα, καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των δρόμων και των κτηρίων παίρνοντας έτσι τη θέση των ανθρώπων που ζούσαν παλιά εκεί. Η τύχη της πόλης ήταν να μείνει ερημωμένη και ακατοίκητη.

Γιατί όμως η πόλη αυτή στο αποκορύφωμα της ανάπτυξής της ξαφνικά εγκαταλείφθηκε;

Οι κάτοικοι τρομαγμένοι, έφυγαν από την πόλη τους μετά τη δεύτερη εισβολή των Τούρκων στις 14 Αυγούστου 1974, αφήνοντας τα πάντα πίσω τους, τις περιουσίες τους, τα πράγματά τους, τα όνειρά τους, καθώς έτρεχαν για να σωθούν. Οι ήχοι των βομβαρδισμών τους ακολουθούσαν, ίσως και να τους ακολουθούν μέχρι και σήμερα. Πάντα όμως ελπίζουν πως κάποια στιγμή θα καταφέρουν να επιστρέψουν στην πολυαγαπημένη τους Αμμόχωστο.

Η βιβλιοθήκη του Δημήτρη Μαραγκού

Η φωτογραφία που βλέπετε μας θυμίζει τι υπήρχε πριν από την εισβολή. Η βιβλιοθήκη της φωτογραφίας ανήκε σ' έναν παλιό κάτοικο της Αμμόχωστου, στον Δημήτρη Μαραγκό. Ο Δημήτρης Μαραγκός ήταν θείος της συγγραφέως Νίκης Μαραγκού, όπως αναφέρεται και στο διήγημά της «Μία στρώση άμμου», λάτρευε τα βιβλία και η συλλογή του περιείχε έργα από όλον τον κόσμο: βιβλία λογοτεχνικά, ιστορικά και κυρίως αφηγήσεις ταξιδιωτών, άλλα πιο παλιά και άλλα πιο καινούργια. Τα παλιά τα φρόντιζε ιδιαίτερα στέλνοντάς τα για συντήρηση και βιβλιοδεσία στην Αθήνα, αφού τα αγαπούσε τόσο. Εκτός από βιβλία, αυτή η βιβλιοθήκη έκρυβε και τα όνειρα ενός ανθρώπου, ολόκληρη την ιστορία της ζωής του.

Μετά την καταστροφή μόνο ένα βιβλίο κατάφερε να διασωθεί, η πρώτη έκδοση του 1935 των ποιημάτων του Καβάφη, βιβλίο το οποίο ο Δ. Μαραγκός είχε δωρίσει στη μικρή Νίκη. Μετά από την εισβολή αυτή η οικογένεια δεν έμαθε ποτέ τίποτα ούτε για το σπίτι ούτε για τη βιβλιοθήκη. Μπορεί τα βιβλία του να είναι ακόμη εκεί, οι ελπίδες του όμως έχουν πλέον χαθεί, έχουν καλυφθεί από μία στρώση άμμου.

Πηγή:

Νίκη Μαραγκού, Μια στρώση άμμου (διηγήματα), εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1990
<https://www.athensvoice.gr/epikairota/diethni/722485/ti-einai-telika-i-ammohostos/>